

DE WRAAK VAN DE JAKJONGEN

Guy Didelez DE
WRAAK
VAN DE JAK
JONGEN

Van Halewyck

I

Eindelijk! flitst het door mijn hoofd, wanneer ik mijn zware rugzak van de ondertussen bijna lege bagageband til en op mijn rug bind. Tegelijk vraag ik me af waarom mij dat nu weer moet overkomen. Zowat alle passagiers die samen met mij in de Boeing 747 zaten, zijn al met hun bagage richting douane verdwenen, maar ik sta hier nog moederziel alleen de riempjes van mijn rugzak vast te maken. Papa zal zich ongetwijfeld afvragen waar ik blijf en of er iets misgelopen is.

Omdat ik zo vlug mogelijk alle verloren tijd wil inhalen, snel ik op mijn beurt richting EXIT. Ik doe mijn best om eruit te zien als een gewone doordeweekse toerist, al lijkt dat voor een vijftienjarig meisje wat ongeloofwaardig. Op die leeftijd vlieg je normaal gesproken nu eenmaal niet op je dooie een-tje van Amsterdam naar Hongkong...

Dat alleen vliegen heeft me trouwens heel wat moeite gekost. Tijdens mijn twee vorige reizen – ik was toen dertien en veertien – heb ik telkens gebruikgemaakt van de *unaccompanied minor service*, een dienst waarbij kinderen en jongeren een soort vipbehandeling krijgen. Ze worden tijdens de hele in- en uitstapprocedure begeleid door iemand die alle praktische beslommeringen op zich neemt. Best leuk eigenlijk, al die aandacht. Maar toch wou ik het dit jaar anders. Ik ben geen kind meer. Ik wilde alleen vliegen. Tante Jolien bestierf het bijna toen ze dat hoorde.

‘Doe nu niet zo stom’, probeerde ze me op andere gedachten te brengen. ‘Bij KLM kun je nog tot je zeventiende gebruikmaken van die service. Je zou gek zijn om dat niet te doen!’

Maar ik vertikte het. 'Ik ga niet met een kleuterjuf aan mijn zij op zoek naar mijn roots!'

En omdat papa – en niet tante Jolien – de aanvraag voor die *unaccompanied minor service* moest ondertekenen en hij wél begrip had voor mijn redenering, haalde ik mijn slag thuis.

Wanneer ik aankom in de aankomsthal, zie ik achter een breed lint met daarop wat letters die niet tot me doordringen wel dertig Chinezen met bordjes en papieren. Sommigen staan er haast onbewogen bij. Anderen zwaaien met de spullen in hun handen, waarop ik allerlei Chinese lettertekens herken. Maar er zijn ook namen bij die ik wél kan lezen: *Mr Huang, Mrs Mbenga, Mrs Lili Applequist...*

En dan... Tussen een paar Chinezen door ontdek ik een stukje van zijn hoofd. Bescheiden zoals altijd is hij op de achtergrond gaan staan.

'Papa!'

Meteen beuk ik door het cordon Chinezen dat voor hem staat opgesteld.

'Xilian!'

Hij slaat z'n armen om me heen, drukt me tegen zich aan.

Eindelijk! Eindelijk is het zover. Ik kan hem zien, voelen, ruiken...

Ik wil mijn tranen bedwingen, maar er is geen houden aan. Als uit het niets wellen ze op. Omdat ik niet wil dat papa ze ziet, druk ik mijn gezicht nog harder tegen zijn T-shirt, dat zacht is en pas gewassen en dat dus heerlijk ruikt.

Zo blijven we enkele seconden roerloos staan. Dan duwt papa me een eindje van zich af. Hoewel hij mijn natte wangen moet zien, maakt hij er geen opmerking over. Hij kijkt me alleen maar vol ongeloof aan, een verbaasde glimlach om zijn lippen.

'Ik weet wat je nu wil zeggen...' glimlach ik terug.

‘Wat dan?’

‘Mama...’

Ik zie hoe ook zijn ogen op hun beurt een rare glans krijgen. Hij zucht en knikt.

‘Je lijkt zo op haar. Hoe langer hoe meer.’

Ik antwoord niet, maar druk me opnieuw tegen hem aan. Op hetzelfde ogenblik verschijnt er een foto voor mijn ogen. Die staat bij tante Jolien en oom Martijn in de logeerkamer die papa gebruikt telkens als hij in België op bezoek is. Het is de enige foto die ik ooit van mama gezien heb. Ze draagt kleurrijke traditionele Naxikleren en staat naast papa, die een cowboyhoed met een lint op zijn hoofd heeft gebonden. Ze kijken naar elkaar. Twee dolverliefde, jonge mensen die nog niet beseffen dat het leven grillig en onvoorspelbaar is en dat wat nu nog toekomst lijkt, morgen misschien al verleden is.

‘Hoe is het intussen met tante Jolien?’ onderbreekt papa mijn gedachtegang.

‘Alles oké’, zeg ik, om maar iets te zeggen.

‘Is ze nog altijd boos omdat we onze reisplannen hebben doorgezet?’

‘Gaat wel. En als ze boos is, probeert ze het in elk geval goed te verbergen. Ze heeft me helemaal naar Amsterdam gereden. En onderweg heeft ze geen enkele keer gezucht of gekreund. Knap, hè?’

‘Tof. En goed dat ze je dat hele eind gereden heeft. Zo hoefde je onderweg niet over te stappen.’

‘En kon ik zeker niet verloren lopen...’

‘Jij loopt niet verloren. Jij bent mijn dochter. Ik weet zeker dat jij nooit verloren loopt!’

Papa slaat opnieuw een arm om me heen en trekt me heel dicht tegen zich aan. Het doet goed. Alsof ik in een warm bad word ondergedompeld...

‘En nu?’ vraag ik als hij me weer loslaat. ‘Zo snel mogelijk doervliegen naar Shangri-La?’

Na de eindeloze vlucht voel ik me suf in mijn hoofd. Maar ik probeer het niet te laten merken. Ik wil papa niet ongerust maken en doe dus extra energiek.

‘Ik heb in Hongkong een hotelkamer geboekt. We reizen morgen verder, dan kun je eerst wat bijslapen. En we vliegen niet naar Shangri-La, maar naar Lijiang.’

Ik begrijp er niks van. Kort voor mijn vertrek had ik nog met hem geskypet. Hij was toen heel duidelijk: ‘We gaan in Shangri-La met onze paardentocht van start.’

‘Ik dacht...’

‘Ik weet wat je denkt. En je hebt ook gelijk. De tocht start in Shangri-La. Maar we vliegen eerst naar Lijiang.’

‘Waarom?’

‘Daar zijn drie redenen voor. De hoogte om te beginnen. Lijiang ligt op 2.500 meter hoogte. Shangri-La ligt 1.000 meter hoger. Je kunt beter eerst wat wennen aan de hoogte. Geen toestanden meer zoals vorig jaar in Bolivia... En geef me nu je rugzak maar. Ik zal die wel dragen.’

Ik gesp de riempjes los en geef de loodzware zak aan papa.

‘Maar nu moet ik eerst plassen. Ik moet al van toen we geland waren, maar durfde niet weg te lopen van de bagageband. Stel je voor dat iemand anders mijn spullen zou nemen...’

Ik loop naar de toiletten en overdenk de hele toestand. Dat doe ik dikwijls. Papa noemt me weleens een ‘opeenrijtjeszetter’. Maar hij vergeet dat hij er zelf ook een is.

Nu ja, hij moet ook altijd aan heel veel denken. Hij werkt als reisleader in China, en zijn job vraagt veel planning en organisatie. Bovendien weet hij zoveel over het land en kan hij er zo boeiend over vertellen dat hij tegelijk ook een echte gids is.

Maar hoe ongelooflijk papa ook kan vertellen, over mama lost hij bijna niets. Ik weet alleen dat hij haar zo'n jaar of zestien geleden heeft leren kennen, dat ze Chinese was, Guanyin heette, wat 'verlicht de wereld' betekent, en in een onooglijk Chinees bergdorpje bij een meer geboren is. Ook tante kan me niets over mama vertellen. Ze wil misschien wel, maar ze weet niet meer dan ik. Ze heeft mama nooit ontmoet en is dus, net als ik, afhankelijk van het weinige dat papa haar vertelt. Dat mama mooi en lief was bijvoorbeeld, maar daar eindigt de beschrijving...

Misschien vertelt papa zo weinig omdat het hem nog altijd pijn doet om aan mama te denken. Dat komt omdat ze bij mijn geboorte overleden is. En misschien heeft het ook wel te maken met het feit dat ik zo hard op haar lijk. Alsof God of Boeddha haar door mij vervangen heeft. Soms voel ik me daar schuldig over, hoewel ik er natuurlijk ook niet aan kan doen. Maar het maakt het hoe dan ook niet makkelijk. Telkens als ik wat meer over haar te weten wil komen, schudt papa zijn hoofd. 'Later...' Ik vraag me af wanneer het dan wel het moment is.

Een van de weinige dingen die hij me ooit verteld heeft, is dat haar dood compleet onverwacht was. Niets wees erop dat de bevalling al zou plaatsvinden en papa was er dus zelfs niet bij. Hij zat op dat ogenblik met een groep reizigers in Beijing, helemaal aan de andere kant van China.

Toch, hoewel hij er dus bijna nooit over praat, weet ik dat de dood van mama een verschrikkelijke klap voor hem is geweest. Hij zat ook met een dubbel probleem. Mama voorgoed kwijt was één ding, maar wat moest hij met die baby? Hij kon mij op z'n dooie eentje onmogelijk in China grootbrengen. Als gids was hij vaak wekenlang op stap! Moest hij terugkeren naar België en weer in het bedrijfsleven stappen? Maar hij vond zijn oude job zo saai dat hij ervan was

weggevlucht. Eerst een poos naar Zuid-Amerika, dan naar China.

Toen kwam papa's zus met een voorstel. Zij was een paar jaar ouder en al jaren getrouwd met Martijn, haar grote liefde. Kinderen waren er nooit gekomen. Dat lukte niet. Ik weet niet of het aan tante lag of aan haar man en ik hoef dat ook niet te weten. Ik weet wel dat ze er zwaar onder leden.

Dus stelden oom en tante voor om voor mij te zorgen. Ze zouden mij even graag zien als hun eigen kind dat ze nooit hadden gekend. Ik zou in België wonen en daar naar school gaan; papa bleef in China werken als gids.

Soms was hij weken- of zelfs maandenlang weg. De ene groep reizigers na de andere. Daarna was hij plots wekenlang vrij. Elke keer als dat gebeurde, vloog hij naar België. Dan was hij er dag in dag uit voor mij en deden we de leukste dingen. Tot hij weer weg moest en we alleen nog konden skypen of bellen... Dan miste ik hem al even hard als mijn mama, die ik nooit gekend had, en had ik het gevoel dat tante Jolien en oom Martijn – hoe lief ze ook waren – de leegte nooit helemaal konden vullen.

De dag dat ik dertien werd, gebeurde er iets wat veel van mijn verdere leven zou bepalen. Papa was weer een paar weken vrij en was van China overgevlogen om mijn verjaardag te vieren. Dat vond ik heel lief van hem. Hij had – zoals hij dat weleens eerder gedaan had – een *hong bao* mee, een rode enveloppe. Ik wist al dat die rode enveloppen in China heel belangrijk waren. In zo'n hong bao zat immers geld. Meestal echt wel veel geld. De enveloppen werden ook kwistig uitgedeeld aan onder andere bruidskoppeltjes die de grootte van het geldbedrag meestal ergens noteerden. Als ze later op hun beurt op een trouwfeest werden uitgenodigd, mochten ze absoluut niet minder geven. Dat zou echt een afgang zijn.

‘In deze enveloppe zit geen geld’, zei papa, toen hij even met me alleen was. ‘Maar ik ben wel heel zeker dat hij iets zal bevatten dat nog veel belangrijker is.’

Ik was natuurlijk razend benieuwd en wilde de enveloppe snel opendoen. Dat was niet simpel, want hij was stevig dichtgeplakt. Tot mijn verbazing zat er een brief in. Enfin ‘brief’... Het leek eerder een mysterieuze code.

In aparte vakjes, die onvermijdelijk aan stripkaders deden denken, stonden er rare, primitieve figuurtjes getekend. Zo zag ik in het eerste blokje een baby te midden van een aantal sterren en een maan getekend.

‘Wat is dat voor iets raars?’

‘Naxischrift’, zei papa, die op zijn beurt nieuwsgierig over mijn schouder was komen kijken.

Meteen begon er een belletje te rinkelen. Mama was Nazi, dat had papa me al verteld. De Nazi waren een volksstam in China waar, gek genoeg, niet de mannen maar de vrouwen baas waren. Ik was zelfs al op internet op zoek gegaan naar de Nazi en had een paar foto’s gevonden van vrouwen die min of meer dezelfde kleding droegen als de kleren die mama droeg op de foto in de logeerkamer. Min of meer, want de Nazi waren onderverdeeld in kleinere stammen die allemaal hun eigen karakteristieken hadden. Zo had papa me al verteld dat mama eigenlijk een Mosuo was, maar wat de Mosuo precies onderscheidde van Nazi die tot andere groepen behoorden, wist ik niet.

‘Heeft mama dan die brief geschreven?’

Papa knikte.

‘Waarom?’

‘Ik heb je al verteld dat de bevalling vroeger dan verwacht plaatsvond. Mama was maar 35 weken ver toen het plots misging. Ze kreeg koorts en voelde zich niet lekker. Op korte tijd werd ze steeds zwakker. Achteraf bleek dat haar nieren niet

meer werkten. Ze had een bloedvergiftiging als gevolg van een infectie. Toen de dokter kwam, beval die dat ze zo snel mogelijk naar het ziekenhuis gebracht moest worden. Terwijl ze op vervoer wachtte, schreef mama deze brief aan jou. Ze gaf hem in het ziekenhuis aan een verpleegster, die hem later aan mij gaf. Als zij de bevalling niet overleefde en jij wel moest ik die op je dertiende verjaardag aan jou geven.'

'Waarom precies op dat ogenblik?'

'Mama heeft me ooit eens verteld dat dertien jaar een belangrijk moment is in het leven van de Mosuo. Een kantelmoment. Je bent dan geen kind meer maar ook nog niet volwassen. Misschien heeft het daarmee te maken?'

'Wat staat er dan?'

'Ik weet het niet. Dat is me nooit verteld. Ik sta er nu zelf ook van te kijken dat die brief in het schrift van de Naxi is opgesteld. Dat is raar. Mama had gestudeerd. Ze sprak en schreef ook Engels. De enveloppe lag dichtgeplakt voor me klaar toen ik in het ziekenhuis kwam.'

'Kun jij dit dan zelf niet lezen?'

Papa keek nog eens beter naar de tekst.

'Sorry. Het is een heel oud schrift. Meer dan achthonderd jaar oud. Er bestaan hoe langer hoe minder mensen die het kunnen ontcijferen.'

'Maar ze bestaan nog?'

'In het geboortedorp van mama zijn er vast nog mensen die dat kunnen. En een *dongba* kan dat natuurlijk ook.'

Ik kijk hem verbaasd aan. Dat woord heb ik nooit eerder gehoord.

'Een sjamaan!' legt papa uit. 'Een soort van toverpriester in de Naxigemeenschap. Jaren geleden kwam ik er tijdens mijn reizen altijd een tegen, maar ik denk dat hij intussen overleden is. Hij verkocht kunstig geschreven woorden en zinnen in het Naxischrift aan de toeristen. Zonder die verkoop kon hij niet

overleven. Maar het geschrift van de dongba was bedoeld voor het vastleggen van geschiedenis en filosofie. Toen ik hem als oude man aan het werk zag, vroegen de toeristen hem om namen en grappen op te schrijven. Hij bleef er altijd even sereen bij, maar het voelde ongetwijfeld als heiligschennis.’

‘Maar mocht je ooit nog eens zo’n dongba ontmoeten, dan zou die de brief dus kunnen vertalen?’

‘Ik veronderstel van wel.’

‘Jij komt met je reizigers nog altijd in Naxigebied. Je kunt er dus naar op zoek gaan...’

‘In principe wel, maar ik vrees dat het niet de bedoeling is. De verpleegster zei me dat mama haar op het hart gedrukt had dat je zelf naar de oplossing op zoek moest. “Elke mens moet zijn of haar eigen antwoorden vinden”, had ze gezegd.’

‘Maar hoe kan dat dan? Ik zit hier. Het antwoord ligt in China.’

‘Misschien heb ik op termijn wel een oplossing. Tot nu toe zagen we elkaar alleen maar in België. En altijd waren tante Jolien en oom Martijn erbij. Wat zou je ervan denken om in de toekomst elk jaar een grote reis te maken? Gewoon wij met z’n tweetjes.’

‘Naar China?’

‘Nog niet. Zo’n tocht is niet niks. Dat wordt ongetwijfeld heel zwaar. Zowel mentaal als fysiek. Ik wil niet dat we aan iets beginnen dat onze krachten te boven gaat. Daarom stel ik voor om eerst een paar andere reizen te maken. Je zou het een soort voorbereiding kunnen noemen.’

Ik vond het eigenlijk maar niks. Papa gaf me een geheime code, maar zodra ik die code wilde breken, zei hij me: ‘Ha, nee, toch nog beter even wachten.’ Belachelijk natuurlijk. In dat geval had hij me die code beter een paar jaar later gegeven.

Maar zoals altijd had hij er zijn redenen voor. ‘We zullen mettertijd echt naar China gaan, beloofd. Maar als we dat

doen, moeten we het goed doen. Dan moeten we ook het geboortedorp van je mama bezoeken.'

'Bij het meer?'

'Juist, ja. Ik vertelde je al dat mama bij een dorpje aan het Lugumeer geboren is. Maar het probleem is dat dat dorpje alleen per paard bereikbaar is...'

'En dan? Ik rij al van mijn zes jaar paard, ik ben echt een heel goede ruiter!'

'Daar twijfel ik niet aan. Maar zo'n paardentocht door de bergen is nog wat anders. Daar begin ik niet zomaar aan. Daarom dus die voorbereidende reizen!'

Ik zucht ontgoocheld.

'Komaan Xilian. Ik doe het voor jou. Ik wil dat je optimaal van die Chinareis kunt genieten. En een paar andere wereldreizen is toch ook niet niks. Ik denk dat er veel meisjes van jouw leeftijd een gat in de lucht zouden springen bij dat aanbod.'

Tja, daar had hij natuurlijk een punt. Zo'n verre, exotische reis samen met papa zou hoe dan ook heel tof kunnen worden.

Tante vond het hele voorstel maar niets. 'Wanneer ga je dan?' vroeg ze papa. 'Juli en augustus zijn voor jou je drukste maanden en de rest van het jaar zit Lian op school.'

Ze zei altijd Lian, alsof de Xi, die met een lispelende sj werd uitgesproken, haar er te veel aan herinnerde dat ik uit China kwam en dat zij nooit mijn echte mama zou zijn.

'Dan worden juli en augustus vanaf nu wat minder druk', besliste papa. 'Een vader moet zijn dochter de wereld leren kennen.'

En dus gingen we op zoek naar een vakantiebestemming. Ik probeerde toch nog een paar keer om China erdoor te drukken, maar papa wilde niet van toegeven weten.

Uiteindelijk koos hij voor Borneo. Tante vond het al bijna

even erg als China. 'Veel te ver, veel te heet, veel te veel beesten!' Achteraf bekeken had ze nog gelijk ook.

Toch trokken we, toen het derde middelbaar erop zat, opnieuw op reis. Naar Bolivia ditmaal. Toen we daar tot 5.000 meter stegen, kreeg ik een geweldige aanval van hoogteziekte. Alles in mijn hoofd werd ijl, mijn schedel leek te barsten en ik kon het ene been haast niet meer voor het andere plaatsen. 's Nachts werd het nog erger. Dan leek het of ik niet alleen mijn maag, maar ook mijn gal en zelfs mijn darmen uit mijn lijf zou kotsen.

Ik wil dat nooit meer meemaken en begrijp papa's beslis-sing dus om eerst een poosje op 2.500 meter te acclimatiseren alvorens hoger te trekken.

Hoewel de zoektocht niet vlug genoeg kan beginnen, ben ik tegelijk toch blij dat papa besloten heeft om rustig van start te gaan. Eerst een nachtje in Hongkong en dan naar Lijiang. Daar waren drie redenen voor had papa gezegd. Een ervan was de hoogte...

Terwijl ik mijn koude handen tegen mijn brandende ogen druk, wordt de tweede reden me plots ook duidelijk.

Lao Chang natuurlijk. Die woont in Lijiang. Ik heb het altijd onthouden omdat ik het niet kon laten er voor mezelf een rijmpje over te maken: Lao Chang van Lijiang en Leo Chong van Hongkong. Wie weet, misschien schuilt er wel een nieuwe Annie M.G. Schmidt in mij?

Er is iets raars met Lao Chang. Hoewel ik hem nooit ontmoet heb en papa me zelfs nooit een foto van hem getoond heeft, heb ik op een of andere rare manier toch het gevoel hem te kennen. Logisch misschien, want Lao Chang is, in tegenstelling tot mama, voortdurend in papa's gesprekken aanwezig. Bij elk bezoek heeft papa het vol lof over de man met wie hij tijdens zijn allereerste rondreis al samenwerkte

en met wie het meteen klikte. Lao Chang was volgens papa niet alleen letterlijk een gids, maar ook figuurlijk. Een gids in het leven. Zelden had papa iemand met zo'n levenswijshouding ontmoet en die twee hebben uren en uren over de zin en de onzin van het leven gepraat.

Maar Lao Chang was niet alleen een hoffelijke filosoof, hij was ook van onschatbaar nut als het om praktische zaken ging. Terwijl papa tijdens zijn rondreizen alles over het land vertelde, loste Lao Chang op de achtergrond alle praktische problemen op. Hij nam contact op met de restaurants, de hotels, de chauffeurs...

Volgens papa kende Lao Chang het gebeerte als zijn broekzak en had hij ongelooflijk veel contacten. 'Al die contacten zou je in een cirkel kunnen plaatsen', had papa me bij een van zijn bezoeken aan België eens verteld. 'In het westen zijn die cirkels al bij al vrij klein. Mensen worden omringd door hun familie en hun vrienden. *That's it*. In China zijn die cirkels veel groter. Er is de familie en er zijn de vrienden, maar er zijn ook de collega's, de oude schoolkameraden, de burens, de burens van de burens enzovoort. Iedereen uit die enorme cirkel zal je helpen en beschermen, of je nu Chinees bent of niet. Als ik door Lao Chang ergens als zijn vriend wordt voorgesteld, zullen ook alle andere vrienden van Lao Chang me helpen. De vriend van een vriend is in China immers ook een vriend. Hij maakt deel uit van het grote collectief en niemand zal hem laten vallen.'

En dus zat de figuur van Chang al in mijn achterhoofd toen ik voor het derde jaar op rij met mijn voorstel voor de dag kwam. 'Laten we dit jaar naar China gaan. Ik vraag het al zo lang en ik wil nu eindelijk eens weten wat er in die brief van mama staat. In haar geboortedorp vinden we vast wel iemand die die rare tekst kan ontcijferen.'

‘Hoeveel jaar rij je nu al paard?’ wilde papa weten.

‘Acht. In oktober negen.’

Tante voelde de bui al hangen...

‘Je wilt toch niet per paard het hooggebergte in? Vorig jaar had je al zo’n last van hoogteziekte! Wil je dan nog zeker worden? Of wil je misschien doodvriezen op die hoogte?’

Maar blijkbaar vond papa dat ik er nu langzamerhand wel aan toe was.

‘Ik denk dat het nu wel moet kunnen. Een meisje van vijftien is geen kind meer en je hebt ook al heel wat ervaringen opgedaan tijdens je vorige reizen. Bovendien is Klein-Tibet een stuk minder hoog dan de echte Himalaya. De hoogste piek ligt nauwelijks op 5.500 meter hoogte...’

‘Nauwelijks...’ snoof tante verontwaardigd. ‘Het hoogste punt van België is nog geen 700 meter!’

‘Maar zo hoog moeten we natuurlijk niet komen!’ ging papa onverstoorbaar verder. ‘We stijgen maximaal tot 4.000 meter. Dat is 1.000 meter lager dan in Bolivia. En van de kou hoef je niet bang te zijn. In juli en augustus is het in Beijing snikheet, maar in de bergen is het normaal gezien best te doen.’

‘Dat ik vorig jaar last had van hoogteziekte, wil trouwens niet zeggen dat het me dit jaar opnieuw zal overkomen’, voegde ik snel toe. ‘Het is zoals bij een griep. De ene keer heb je het, de andere keer niet. Dat heeft papa me zelf verteld!’

Maar tante bleef onvermurwbaar. ‘En dan nog per paard! Wat als zo’n dier ziek wordt?’

‘Dan moeten wij het maar dragen!’ reageerde papa lachend. ‘Dat is weer eens wat anders. Mongoolse paarden worden trouwens niet snel ziek. Ze hebben een geweldige conditie en kunnen zware lasten dragen. Dat zal nodig zijn ook, want we zullen heel wat kampeergerei moeten meenemen.’

Tante wist niet wat ze hoorde. Met een flinterdun tentje

de bergen in! Ze riep er haar man bij, die het ook onverantwoord vond.

Maar als papa eenmaal iets in zijn hoofd had, kreeg je dat er niet zomaar uit...

‘Zo’n paardentocht kan best fijn worden. Echt iets om samen te doen. We zullen elkaar nóg beter leren kennen.’

Hoewel het eigenlijk al niet echt meer nodig was, speelde ik toen mijn extra troefkaart uit.

‘En met Lao Chang erbij, kan er niks misgaan. Hij kent de hele omgeving perfect.’

Dat was slim van mij. Heel slim. In papa’s ogen zag ik toen dat de zoektocht naar mijn roots me niet meer kon ontglippen...

Even later loop ik weer naast papa door de enorme luchthaven richting uitgang.

‘Is de hele route inmiddels al uitgestippeld?’

‘Reken maar! Lao Chang heeft dat schitterend gedaan. Ik had van hem trouwens niet anders verwacht.’

‘Hoe ver is de tocht?’

‘In totaal zo’n 225 kilometer. Tenminste, als we altijd de kortste weg volgen. Maar dat zal waarschijnlijk niet lukken. Soms kunnen rotsblokken de bergpaden blokkeren. We zullen onderweg misschien weleens een ommetje moeten maken.’

Die extra kilometers kunnen mij niet schelen. Ik wil het geboortedorp van mama zien en ik wil vooral iemand ontmoeten die de code op mama’s brief kan ontcijferen. Dat is alles wat telt.

Die brief heb ik trouwens heel zorgvuldig in een plastic zakje in mijn rugzak gestoken. Je weet nooit dat heel mijn bagage misschien ooit nog eens in het water terechtkomt of zo.

De twee voorbije jaren heb ik al een aantal pogingen gedaan om de code te breken, maar die zijn telkens op niks uitgelopen. Op internet en in de bib vond ik wel afbeeldingen van het Naxischrift, maar nergens een verklaring voor de tekens die op mijn brief stonden. Ook een Chinese jongen die in het vijfde jaar op mijn school zat, kon mij niet verder helpen. Hij kon vloeiend Chinese karakters lezen, maar Naxipictogrammen waren hem onbekend. 'Dat is echt Chinees voor mij!' grapte hij, want hij had altijd heel veel humor.

Maar intussen wil ik natuurlijk nog andere dingen van papa weten.

'Hoelang doen we over die tocht?'

'Veertien dagen.'

'Is dat niet heel lang?' Ik voer in mijn hoofd een snelle rekensom uit. 225 kilometer delen door 14 dat is... 'Zo'n 16 kilometer per dag?'

'Je mag zo'n tocht in de bergen niet onderschatten. De dieren moeten ook rusten om energie op te doen. We moeten veel klimmen en dalen. En al onze bagage moet mee...'

'Dan toch op een extra paard?'

'Natuurlijk is er een extra paard voorzien. We zullen onderweg trouwens ook een paar keer van paard wisselen. We mogen de beesten niet vermoeien. Vooral de beginfase is zwaar. De eerste dagen moeten we al snel een flink hoogteverschil overwinnen.'

'Waa... Waar gaan we de paarden wisselen?' hap ik even naar adem. Hoewel papa nu mijn zware rugzak draagt, heb ik moeite om hem bij te houden. Komt dat door het slaaptekort in het vliegtuig of heeft hij echt zo'n geweldige conditie?

'Lao Chang heeft het zo geregeld dat we een paar Tibetaanse hoeses passeren. Daar kunnen we de paarden inruilen voor frisse dieren.'

‘Blijven we daar dan ook slapen?’

‘Dat is de bedoeling. Een echt bed zal deugd doen! We zullen er ook nieuwe proviand inslaan. We kunnen onmogelijk eten en drinken voor 14 dagen meenemen.’

‘Een soort Tibetaanse B&B dus?’

Papa moet er eens om glimlachen. ‘Dat woord kennen ze daar nog niet. Tibetanen zijn gewoon zo gastvrij dat iedereen er altijd welkom is. Ik ga er met mijn groepen ook naartoe. Overal waar we binnenlopen, krijgen we jakmelk en koekjes. Niet elke reiziger vindt het altijd even lekker, maar iedereen is wel verbaasd over de vanzelfsprekendheid waarmee dat gebeurt. En geloof me, na al die nachten buiten zal het goed doen om nog eens in een warme kamer te slapen.’

‘Ik dacht dat het met de kou wel zou meevallen?’

‘We gaan tante Jolien toch niet ongerust maken’, knipoogt papa. ‘Ik heb trouwens niet helemaal gelogen. Normaal gesproken valt het wel mee met de kou. Maar het is moeilijk om het precies te voorspellen. Het ene jaar is het in België ook een pak kouder dan het andere. Je mag niet vergeten dat we hoe dan ook op grote hoogte zitten. In principe kan het daar zelfs in de zomer sneeuwen. Maar met de hulp van Lao Chang en met een warme slaapzak moet het zeker lukken. Je hebt mijn lijstje toch gekregen?’

Ik knik. Papa had me weken eerder al een zeer gedetailleerde lijst gestuurd met spullen die ik absoluut moest meenemen. En hij had me op het hart gedrukt vooral degelijk en warm materiaal te kopen.

Intussen hebben we de aankomsthal verlaten. Meteen lijkt het of de warmte me zwoel en plakkerig in het gezicht slaat. Snel draai ik m'n haren in een paardenstaart. We lopen naar een bus die al meer dan halfvol zit en met draaiende motor op ons wacht.

‘Warm!’ Onwillekeurig wrijf ik met de rug van mijn hand over mijn voorhoofd.

‘Dit is Hongkong’, glimlacht papa. ‘En dan is het vandaag nog relatief koel. Wacht maar tot we echt in het centrum zijn.’

‘Wat dan?’

‘Daar voelt het door de drukte nog een pak warmer aan. Auto’s, bussen, voetgangers... Het wriemelt er in alle richtingen door elkaar. Dat alles niet hopeloos vastloopt, is een klein wonder.’

‘Hoeveel mensen wonen er dan?’

‘Bijna acht miljoen. Verspreid over zo’n dikke duizend vierkante kilometer.’

Ik zwijg. Telkens als de gids in papa het overneemt, heb ik niks zinnigs meer te zeggen. Duizend vierkante kilometer. Ik kan het me niet voorstellen. Aan papa’s stem te horen moet dat bijzonder weinig zijn in verhouding tot de mensen die er leven. Ik herinner me alleen een foto vol wolkenkrabbers die ik ooit gezien heb. De ene nog hoger en indrukwekkender dan de andere...

Zodra de bus is volgestroomd, rijdt hij van de parkeerplaats weg. Vol verwachting kijk ik door het raam. Wat zal Hongkong me brengen en belangrijker nog: wat zal heel deze reis me brengen? Brengen al onze avonturen me nog wat dichterbij papa en slaag ik erin om eindelijk eens wat dieper in zijn ziel te kijken? Dan schiet me plots iets anders te binnen.

‘Wat was de derde reden?’

Papa kijkt me niet-begrijpend aan. ‘De derde reden?’

‘Er waren drie redenen waarom we in Lijiang vertrokken en niet in Shangri-La. De eerste was de hoogte, de tweede was het feit dat we Lao Chang hier moeten oppikken, daar ben ik zelf al achter gekomen, maar je hebt me nog niet verteld wat de derde reden is.’

‘Die hou ik liever nog even geheim. Het is een verrassing.’